

EXPERTUL CONTABILUL ROMÂN, PREGĂTIT SĂ FACĂ FAȚĂ PROVOCĂRIILOR UNEI LUMI ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE

➤ Convorbire cu ec. Daniela Vulcan, Director General al CECCAR

Teodor Brateș: *Cu prilejul recentelor evenimente desfășurate sub egida CECCAR, dumneavoastră ați abordat tranșant o serie de teme majore care privesc activitatea experților contabili și, pe un plan mai larg, a întregii comunități profesionale pe care o reprezentați. Vă propun să vă referiți la aceste teme.*

Daniela Vulcan: *Apreciez, în mod deosebit, interesul manifestat de revista „Economistul” pentru comunitatea noastră profesională. Doresc – înainte de toate – să reiterez felicitările și urările adresate tuturor colegilor noștri cu ocazia Zilei Naționale a Contabilului Român.*

TB: *Aceste manifestări – așa cum am informat – au avut și au un amplu ecou, prin mesajele – pline de miez – care au fost transmise.*

DV: *Am considerat și considerăm că avem o datorie de suflet, de credință față de advăratele valori, să aducem omagiul de caldă recunoștință, de respect profund mentorului nostru, președintele Marin Toma, plecat dintre noi în urmă cu mai bine de un an, dar pe care îl simțim permanent prezent pentru tot ceea ce ne-a lăsat ca moștenire, în primul rând, pentru renașterea CECCAR, pentru afirmarea puternică a Corpului nostru profesional în țară și în lume.*

TB: *Acest omagiu emoționant, impresionant – reflectat și de „Economistul” – dă încă o dată oamenilor, profesioniștilor contabili, măsura calității lor de oameni cu caracter, măsura de om pur și simplu, așa cum apar, inclusiv în spațiul public, membrii asociației dumneavoastră.*

DV: *Mă bucur să aud această apreciere. Urmăresc modelul profesional și uman al președintelui Marin Toma, ceea ce ne dă și puterea să facem față provocărilor cu care suntem confrunțați.*

TB: *Exact la asemenea provocări s-a referit și manifestarea de la Moneasa, organizată de Filiala CECCAR de la Arad.*

DV: *Da, a fost o expresie a capacității de organizare a unei Filiale CECCAR, asemenea multor altora din toate zonele țării, iar ancorarea în actualitate conferă o notă distinctivă modului de acțiune al Corpului nostru la nivel central și la nivel teritorial.*

TB: *Prefațând cu aceste precizări*

CONTABILITATE

– care vizează contextul – ideile de fond, ideile-forță pe care le-ați exprimat la Moneasa, vă rugăm să vă referiți – în cele ce urmează – la câteva dintre provocările pe care le-ați analizat pe larg, în intervenția dumneavoastră la simpozion.

DV: Prima dintre ele vizează modificările aduse Directivelor europene IV și VII, care – mai devreme sau mai târziu – se vor transpune în reglementări naționale prin intermediul reglementatorului român. În general, ne confruntăm cu situațiile dificile determinate de actuala legislație, în multe cazuri stufoasă, excesivă chiar. Este demn de relevant faptul că expertul contabil român, prin profesionalismul său, reușește să interpreteze și să aplice o asemenea legislație într-o manieră competentă și responsabilă. Ar fi ideală o simplificare a reglementărilor financiar-contabile, prin manifestarea voinței politice a factorilor decidenți, însă – în primă și ultimă instanță – tot expertul contabil este acel profesionist care reușește să depășească dificultățile provocate de o multitudine de legi, directive, norme, standarde.

TB: Este vorba, dacă mă pot exprima astfel, despre un „blazon profesional” – ca sursă de mândrie și, totodată, de angajare într-un proces complex care are ca scop atingerea unor standarde tot mai înalte ale profesiei contabile.

DV: Așa este. Am îndemnat și îndemn la reflecții serioase asupra faptului că nimic nu mai este din ceea ce a fost și că provocările se referă la o multitudine de schimbări care trebuie să găsească în noi înșine resursele necesare pentru a le face față.

TB: Într-o manieră metaforică, ați exprimat această idee recurgând la imaginea de pe bloc-notesurile editate de CECCAR: o mână a contabilului expert strângând-o pe cea a clientului potențial sau a clientului real, ori, în general, a oricărui semen interesat să se bucure de expertiza oferită de un profesionist autentic.

DV: Da, am recurs la această imagine expresivă, cu o mare capacitate de sinteză, tocmai pentru a sublinia că – în fața schimbărilor, a provocărilor – o mână întinsă în semn de solidaritate, o mână căreia i se răspunde cu aceeași determinare reprezintă calea spre câștigarea încrederii și pentru lucrul în comun spre binele comun. Strânsul mâinilor este – după părerea mea – un gest încărcat cu foarte multe semnificații, de la politețe până la respectul față de cuvântul dat. Am pornit de la această imagine – simbol pentru a deschide, într-o manieră colegială, discuția despre Directivele UE nu numai

cele două menționate înainte, ci și a VIII-a cu privire la auditul statutar. Suntem interesați ca reglementatorul român să transpună noile reglementări în așa fel încât să permită expertului contabil exercitarea profesiei sale în spațiul european și în SUA. Este o problemă de piață, cu tot ceea ce presupun competiția, concurența, pentru că și colegii de peste hotare vor avea posibilitatea să-și exercite profesia în România. Există – trebuie să recunoaștem – un fel de miraj al celor din alte state, iar, în noile condiții, expertul contabil român are datoria să se perfecționeze profesional continuu, să fie – cu adevarat – competitiv.

TB: Este un deziderat ce se poate împlini, evident, cu efort individual, dar – ținând seama tocmai de schimbările la care v-ați referit – vizează și acțiunile inițiate de CECCAR la nivel central și la nivel teritorial.

DV: Facilităm ridicarea pregătirii profesionale, inclusiv online, încurajăm formele de asociere, iar experiența multor colegi atestă cât se poate de convingător că experții contabili români sunt solicitați tot mai des de clienți să acorde consultanță în domenii extrem de variate, să ofere cu acuratețe informații pertinente, idei, soluții menite să contracareze efectele crizei globale, să ajute la consolidarea și extinderea afacerilor eficiente, cu accent pe întreprinderile mici și mijlocii. Clienții, asemenea tuturor celor cu care venim în contact în plan profesional, așteaptă de la expertul contabil să le spună simplu, deschis, ca relație de la om la om, într-un autentic parteneriat, cum să interpreteze cifrele, cum să le utilizeze pentru afaceri în vederea obținerii de plusvaloare.

TB: De fapt, relațiile interumane sunt esențiale, chiar în condițiile actuale, ale internetului, de pildă.

DV: Viteza cu care un expert contabil trebuie să furnizeze servicii clienților este imensă. Nu îți permiți când ai o problemă să pui răspunsul către client în stand-by pentru că el așteaptă, este presat și are nevoie de soluții. Am văzut oameni care, odată ce au intrat într-un contract cu un expert contabil în calitate de clienți, au început să aibă mult mai multe pretenții decât cele prevăzute în contract. De asemenea, clienții au nevoie de mai multe sugestii, de o perspectivă mult mai largă asupra propriilor afaceri. Unde să se ducă? Nu se duc la avocat, se duc la un expert contabil. Am văzut unii colegi care – puși în fața unei asemenea solicitări – acționează în următoarea manieră: „Nu mă plătești, nu-ți furnizez serviciile suplimentare”, fără să aibă disponibili-

MARIN TOMA

Prodigioasă
activitate științifică și
managerială

- Profesor universitar,
doctor în economie
- Formator pentru
Corpul Experților
Contabili și Contabililor
Autorizați din România
în domeniile: audit
financiar, evaluarea
întreprinderilor,
doctrină și etică
profesională
- Președinte al Corpului
Experților Contabili și
Contabililor Autorizați
din România
- Membru al Consiliului
Contabilității și
Raportărilor
Financiare
- Membru fondator al
Academiei de Științe
și Tehnici Contabile și
Financiare din Franța
- Vicepreședinte al
Comitetului pentru
Integrare Latină
Europa-America
(CILEA)
- Administrator
al Federației
Internationale
a Experților
Contabili
Francofoni
(FIDEF)
- Președinte
al
Parteneriatului
Sud-Est European
pentru Dezvoltarea
Contabilității în
perioada
2004-2008
- Membru
al Societății
Americane
a
Evaluatorilor
(ASA)

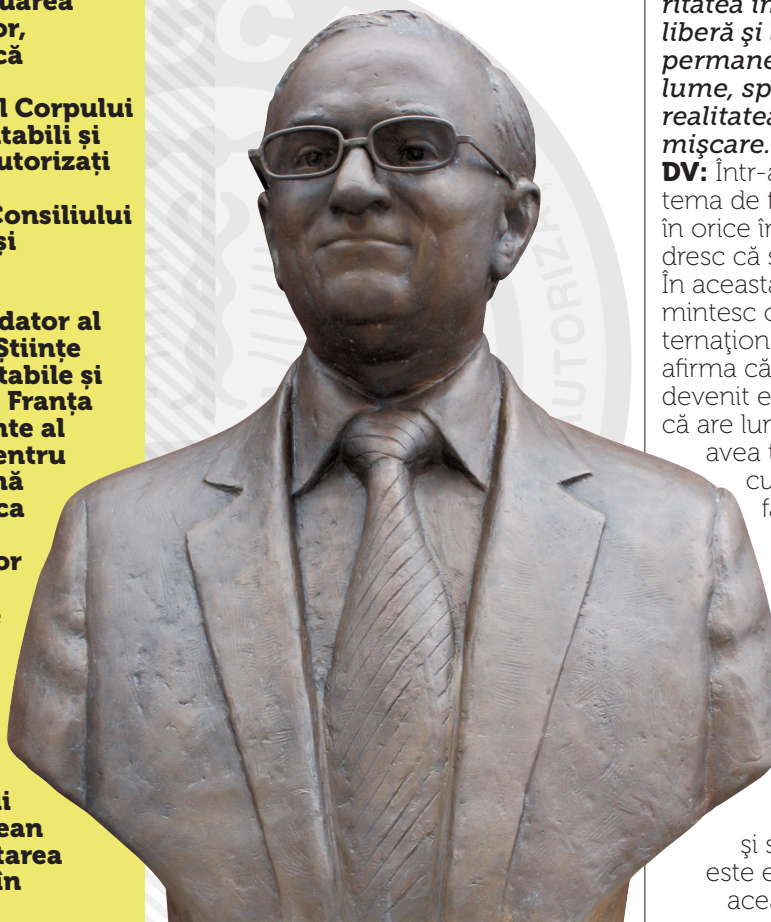
tatea de a da puțin din cunoștințele pe care le deține, conștient fiind că la un moment dat poate renegocia onorariul. E o presiune pe care o onorarii, dar presiunea aceasta trebuie să aibă la bază prestații de calitate. Poți să spui: „Te ajut, cunosc, sunt capabil, dețin informația solicitată, și-o

voi furniza, iar în timp, putem să perfectăm, printr-o formă contractuală, noile prestații”.

TB: *Desprind din considerațiile expuse de dumneavoastră că „miezul” temei examinate o constituie definirea personalității expertului contabil, prin inter și multidisciplinaritatea impusă de o profesie liberă și liberală, deschisă permanent spre nou, spre lume, spre ceea ce reprezintă realitatea în neîntrerupta ei mișcare.*

DV: Într-adevăr, aceasta este tema de fond și nu ezit să spun în orice împrejurare că mă mândresc că sunt expert contabil. În această ordine de idei, reamintesc că, la o conferință internațională, un mare specialist afirma că, în momentul în care a devenit expert contabil, a simțit că are lumea la picioare întrucât avea toate abilitățile, toate cunoștințele necesare să facă față provocărilor generate atât de viața unei întreprinderi, cât și cele care privesc economia în ansamblu. Atunci când vorbea despre calificarea sa, nu se prezenta ca auditor, nici în calitate de consultant fiscal la nivel european. Pur și simplu, se mândrea că este expert contabil și avea acea viziune despre care președintele Toma – Dumnezeu să-l odihnească! – afirma: „Nu ai cum să începi cu acoperișul când îți clădești propria casă”. Acoperișul este... auditorul, temelia o reprezintă expertul contabil. Expertul contabil a avut posibilitatea, prin legislație, să se specializeze și în calitate de auditor, însă tot ceea ce îl definește este clădit pe pregătirea și practica de bază.

TB: *Aici, cred este vorba despre calita-*

te într-o viziune, de asemenea, inter și multi-disciplinară.

DV: Calitatea vine, evident, din cunoștințe, dar și din pasiunea cu care îți faci treaba. Când o faci numai din obligație, rezultatele nu sunt, de regulă, cele mai bune. Operăm, firește, cu limbajul universal al cifrelor, dar acestea au relevanță doar în măsura în care știm să le acumulăm, să le sintetizăm și să le comunicăm clienților. Găsim aici, deopotrivă, știință și artă. Este o satisfacție de neegalat să utilizezi acest limbaj pentru a-l converti în idei, în argumente, în soluții menite să asigure clientului succes în afaceri. Evocând pasiunea în exercitarea meseriei noastre, nu pot să nu amintesc, din nou, despre președintele Marin Toma, care pune accentul pe spiritul militant, pe combaterea defetismului, a fatalismului, considerând că misiunea noastră se cere subordonată conceptului de interes public.

TB: De aici rezultă întreaga argumentație potrivit căreia un expert contabil aparține organic elitelor intelectuale, profesionale, iar acest adevăr se cere conștientizat și printr-o bună comunicare.

DV: Avem datoria să luăm tot timpul în considerare ce înseamnă spațiul nostru de comunicare, spațiu care nu se rezumă la client, ci include autoritățile publice centrale și locale, precum și semnificative segmente ale publicului larg.

TB: Aveți de luptat atât cu stereotipii, cu prejudecăți privind profesia dumneavoastră, dar și cu un deficit de cunoștere în rândurile clienților, ale autorităților, ale altor categorii de cetățeni.

DV: Tocmai de aceea am vorbit și despre spiritul militant. Expresia „să știi să-ți vinzi marfa” nu are nimic reprobabil atunci când este vorba despre o prezentare argumentată, convingătoare a stărilor de fapt din economie, în lumina a ceea ce înseamnă contabilitatea modernă, cu toate componentele ei racordate la standardele internaționale ale profesiei. Expertul contabil nu-și poate pune în valoare calitățile într-un mediu în care știința, cultura nu contează, dar un asemenea mediu este imposibil să fie creat, și cu atât mai puțin consolidat fără expertul contabil, fără exemplul său personal de profesionalism.

TB: Structura teritorială de care dispune CECCAR permite ca dezideratele la care vă referiți dumneavoastră să poată fi îndeplinite.

DV: Așa este, avem de-a face cu o structură solidă, mai nou, verificată inclusiv de Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile,

însă ceea ce vreau să subliniez este că pentru noi nu prezintă niciun fel de problemă. În calitate de membră a acestui Consiliu, am avut în vedere ca procedurile de supraveghere să fie întocmite pe baza prevederilor legale conferite de Ordonanța nr. 65. Am spus-o tot timpul: nu ne e frică de supraveghere, pentru că am fost supravegheați de Ministerul Finanțelor până la preluarea acestor atribuții de către CSIPPC. CECCAR a fost totdeauna și este în continuare deschizător de drumuri. Nu cerem drept de copyright, dar ne pasă și ne dorim să avem locul nostru de drept, care este acela de tot unitar al profesiei contabile. Acționăm pe piața liberă fără partizanate, inclusiv politice.

TB: Faptul este confirmat de tot ceea ce întreprindeți, numeroase date în acest sens fiind prezentate și în „Economistul”, în rubrica permanentă dedicată activității CECCAR, preocupărilor experților contabili și contabililor autorizați. Am remarcat – și în convorbirile cu dumneavoastră – că sentimentul de automulțumire este inexistent în cazul liderilor acestui Corp de elită. Ce vă propuneți pentru perfecționarea, în continuare, a activității CECCAR, inclusiv în lumina provocărilor la care vă referiți?

DV: Pentru a ne exercita mai bine profesia, CECCAR a tradus Standardele Internaționale de Raportare Financiară 2013 și se află în lucru traducerea în limba română, sub licența IFAC, a Standardelor Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public. Ca o recunoaștere a rolului CECCAR pe plan internațional, în luna noiembrie va avea loc, la București, Conferința privind Contabilitatea Sectorului Public. Vor veni șeful Comitetului IFAC pentru Sectorul Public, precum și cel de la Comisia Europeană. Sunt invitați reprezentanți ai Guvernului, ai Ministerului Finanțelor, pentru a conlucra în vederea asimilării acestor standarde în condițiile țării noastre. În același timp, suntem în faza finalizării programului informatic, astfel încât să nu mai fie necesar să se depună rapoartele anuale la filiale și să fie posibil să se transmită acestea online. Se va putea, de asemenea, utiliza sistemul e-learning pentru dezvoltarea inițială și continuă a membrilor, sistemul de comunicare online operativă a grupelor de lucru create din specialiști de elită din cadrul CECCAR pentru a răspunde operativ tuturor solicitărilor din domeniul nostru de activitate.

TB: Drumul spre modernitate impune, desigur, metode pe măsură, iar viziunea dumneavoastră integratoare reprezintă, incontestabil, o ga-

MARIN TOMA

Principii fundamentale ale profesiei contabile

- Un profesionist contabil trebuie să fie drept, onest, imparțial;
- Un profesionist are datoria permanentă de a-și menține cunoștințele și aptitudinile profesionale la cele mai înalte standarde;
- Un profesionist contabil trebuie să respecte confidențialitatea informațiilor obținute în relațiile profesionale și de afaceri, promovând, prin exemplul său personal, cele mai înalte valori ale breslei noastre;
- Un profesionist contabil trebuie să se conformeze necondiționat legilor și reglementărilor relevante;
- Un profesionist contabil trebuie să-și îndeplinească obligațiile profesionale cu competență și responsabilitate, îngustând spațiul de manifestare a prejudecăților, confuziilor, conflictelor de interese și a altor practici reprobabile;
- Un profesionist contabil trebuie să promoveze permanent, în toate împrejurările, exigențele de integritate, obiectivitate și de independență – garanții ale prestigiului său în fața clienților, patronilor, a tuturor celor cărora le este model de slujire a interesului public.

ranție a succesului.

DV: Remarca dumneavoastră ne conduce direct spre o temă de importanță capitală. Am în vedere, în contextul preocupării continue pentru dezvoltarea și consolidarea profesiei, atenția deosebită pe care o acordăm tinerilor care au îmbrățișat profesia contabilă, motiv pentru care am înființat Clubul Tinerilor Experți Contabili din România.

TB: *Eveniment la care „Economistul” a avut onoarea să fie invitat și despre care a relatat la vremea respectivă.*

DV: Continuăm în același spirit, astfel că toamna contabilă va începe la Clubul Tinerilor Experți Contabili cu Seminarul intitulat „Pasiuni și afaceri”, ce se va desfășura la București, pe 25 septembrie 2013, când vom răspunde împreună la câteva întrebări: Cum identificăm ce ne place să facem în viață? Care sunt activitățile care ni se potrivesc pe termen mediu și lung? Cum ne putem valorifica pasiunile? Povești de succes! Care sunt principalele obstacole în demararea unei afaceri? Care sunt temerile la început de drum într-o afacere proprie și cum pot fi ele depășite? Sunt subiectele pe marginea cărora vom construi împreună o dezbatere liberă despre leadership, viața din spatele carierei, componentele esențiale pentru succesul unui business, raportul dintre viziunea creativă și eficiență.

TB: *Din câte cunosc, acest proces de modernizare, asupra căruia – pe bună dreptate – ne concentrăm atenția, vizează și alte domenii, inclusiv completarea și îmbunătățirea reglementărilor referitoare la activitatea CECCAR. Cum s-ar spune, o „ofensivă” novatoare pe toate „fronturile”.*

DV: Am vorbit despre inter și multidisciplinaritate, ceea ce presupune tocmai o asemenea „ofensivă”. Acționăm, astfel încât programele noastre să se caracterizeze prin viziune, să elaborăm strategii pe termen scurt, mediu și lung, întrucât ne sunt străine amatorismul, im-

provizațiile, punctele de vedere nefundamentate, tot ceea ce viciază deciziile la toate nivelurile. O asemenea acțiune conferă mai multă substanță întregii noastre activități și ne permite să răspundem la provocările amintite, ca și la altele, începând cu activitatea din fiecare zi. Când discutăm cu clienții noștri, când ne manifestăm în spațiul public, știm că nicio zi nu seamănă integral una cu alta, fiecare aduce ceva nou, iar acest nou se cere cunoscut și diseminat prin tot ceea ce facem noi, experții contabili.

TB: *Este o aserțiune la care aș adăuga atât pasiunea despre care ați vorbit dumneavoastră, cât și respectul față de criteriile etice ale unei profesii în care valoarea primează totdeauna.*

DV: Ați exprimat un adevăr esențial, care îmi întărește convingerea că apartenența la CECCAR, participarea activă la acțiunile desfășurate în filiale și la nivel central vor avea succesul scontat. Membrii CECCAR sunt oameni activi, creativi, desfășoară o activitate caracterizată prin investiția de suflet, de pasiune, de competență, de responsabilitate. Este investiția în om, cea mai eficientă dintre toate domeniile posibile. Au confirmat-o și manifestările dedicate Zilei Naționale a Contabilului Român, deschizându-se astfel o etapă nouă, superioară în procesul continuu de ridicare la standarde tot mai înalte a calității profesiei noastre. Țin să felicit, cu această ocazie, Filialele CECCAR, inima Corpului nostru profesional, colegi fără de care nu am putea fi la înălțimea exigențelor care definesc întreaga noastră activitate. Țin, de asemenea, să felicit echipele ce au organizat exemplar, ca de fiecare dată, constructiv și unitar, manifestările prilejuite de Ziua Națională a Contabilului Român, manifestări care au dat, din nou, expresie respectului față de valorile autentice ale profesiei contabile și voinței – bazate pe potențialul de care dispunem – de a le promova și îmbogăți continuu prin unitate și devotament. ■